

STAUROS

č. 10 september 2008

Informačný (dvoj)týždenník gréckokatolíckej farnosti v Bratislave

slovičko o SLOVE

Drahé sestry a bratia!

K bežným postupom mnohých nás patrí, že si spájame veci, ktoré nás obklopujú s niečím podobným, ale v podstate úplne iným. Keď napr. povieme: „Veď ten mrak na oblohe vyzerá ako nejaká postava; tá škvrna na papieri mi pripomína nejaké zviera.“ Alebo podobne prirovnávame aj skutky ľudí. Ten zvuk mi pripomína, ako keby niekto spieval. A pritom to vôbec nemusí byť skutočný spev. Alebo aj obrazy z duchovnej oblasti. „Má zložené ruky tak, akoby sa modlil.“ A vôbec to nemusí byť modlitba. Spomínam si, že vchod do Baziliky Narodenia Pána v Betleheme je taký nízky, že keď cezeň chce prejsť dospelý človek, musí sa skloniť. Potom to vyzerá, akoby sa zbožne klaňal pri vstupe do chrámu. Vyzerá to tak, ale vôbec to nemusí byť nič zbožné, ak ide o nejakého neveriaceho turistu. Takéto obrazy často vidíme v bežnom živote. A za touto našou snahou alebo lepšie povedané prirodzenou tendenciou stojí jedna skutočnosť, a síce – **túžba** nezostať stáť len pri veciach alebo javoch samotných, ale jednoducho ísť ďalej. Akoby sme hľadali ich naplnenie. Akoby mi nestačilo, že vidím nejakú škvrnu, nejaký mrak, nejaký úklon neznámeho človeka. Ja chcem vidieť niečo viac.

A práve takéto obrazy môžeme nájsť aj v Božom slove. Konkrétne, keď sa pozrieme do Starého zákona – vo vzťahu k Novému zákonu – ich bežne nazývame *predobrazy*. Je ich veľmi veľa. Spoločným znakom týchto predobrazov by malo byť, že nás nenechávajú stáť pri veciach, ktoré znázorňujú, ale že vidíme niečo viac, že vidíme ich naplnenie v Novom zákone. Evanjelium nedele pred Povýšením sv. kríža (Jn 3, 13-17) nám prináša jeden z takýchto najsilnejších predobrazov. Všetci poznáme tú situáciu. Mojžiš vyvedie Izraelitov z egyptského zajatia a potom spoločne putujú púšťou. Sú na ceste do zaslúbenej zeme. Na tejto ceste začnú byť mnohí nespokojní. Prichádzajú smrteľne jedovaté hady. Boh potom povie Mojžišovi, aby urobil medeného hada, vyzdvihol ho a každý uhryznutý jedovatým hadom, ktorý sa na tohto medeného hada pozrie, bude zachránený, bude žiť. Predobraz. Naplnený v Novom zákone. Smrteľne jedovatý had je predobrazom hriechu, ktorý berie Boží život. Medený had, ktorý zachraňuje situáciu, predobrazuje Ježiša Krista. A za tým celým je veta, ktorá hovorí za všetko: „*Boh tak miloval svet...*“ – alebo ináč: „Boh takto miloval, miluje mňa.“

My môžeme povedať, že aj život každého z nás je plný takých predobrazov. Zoberme si jednoduchý príklad – možno som uplynulý týždeň prežil ako „človek starého zákona“. Možnože som uplatňoval to známe pravidlo: *oko za oko, zub za zub*. Možno som žil v neodpustení. Možno som sa nechal uhryznúť tým „hadom hriechu“ a stratil som Boží život. Vybral som si smrť. A viete, čo je na tom úžasné? *Že Boh nám cez to všetko znova daroval aj toto dnešné ráno. Že Boh nám daroval to, aby sme sa*

znova prebudili do tohto života. Ako taký predobraz. Ako predobraz toho, že hoci som sa ja rozhodol proti nemu, on ma aj tak miluje. Ako predobraz toho, že teraz v tejto chvíli mi chce darovať všetko – Seba, svojho Syna a Ducha. Život Nového zákona. **Lebo nikomu z nás nestačí len samotný tento deň.** Nikomu nestačí len tak sa ráno prebudiť. Len tak fungovať. Všetci v skutočnosti túžime po jednom – naplniť ho. Niektorí sa ho snažíme vyplniť aktivitami – prácou, športom, koníčkami. Alebo častá reakcia: „Čo robíš? Ale, zabíjam čas.“ Prečo ho nechceš naplniť? Prečo ho nechcem odovzdať Bohu? Božie slovo hovorí jasne: „Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho syna...“ (Gal 4, 4a).

Teraz môže nastať plnosť času v mojom, Tvojom živote. Boh dáva všetko, čo môže dať – **samého Seba.** Iba **On** môže naplniť tvoj život. A stačí mu na to jedna veta – „**Boh tak miloval svet.**“

LITURGICKÉ OKIENKO

Keďže 14. 9. 2008 slávime náš chrámový sviatok **Povýšenie úctyhodného a životodarného Kríža nad celým svetom**, bolo by prínosné, keby sme sa v rámci liturgického okienka pozreli trocha bližšie na históriu tohto sviatku ako aj úcty sv. kríža vôbec.

Vonkajšia, verejná úcta sv. krížu nebola možná v čase, keď kresťanstvo bolo rímskou ríšou prenasledované, či v lepšom prípade iba trpené a zaznávané. Avšak po získaní slobody Milánskym ediktom bolo možné aj verejne prejavovať úkony kresťanskej viery. Tak sa rozvinula aj verejná úcta kresťanov k posvätným miestam a k všetkým pamiatkam, ktoré pripomínajú osobu Ježiša Krista. Cisár Konštantín, ktorý pripisoval svoje víťazstva práve znaku kríža, ktorý podľa vnuknutia umiestnil na svoje zástavy, po prvom všeobecnom sneme v Nicei sa rozhodol postaviť kresťanský chrám na mieste Kristovho utrpenia, na jeruzalemskej Golgote. Roku 326 prišla do Jeruzalema jeho matka Helena. Na jej príkaz bol zbúraný Venušin chrám, ktorý dal na Golgote postaviť cisár Hadrián, aby tak bol obnovený prístup ku Kristovmu hrobu. Keďže v Palestíne za Kristových čias bolo zvykom zahrabávať nástroje popravy niekde poblíž miesta exekúcie, pri odkrytí Golgoty sa podarilo nájsť aj aj jamu s tromi krížmi a ceduľou s nápisom, ktorý podľa zmienok evanjelistov bol umiestnený na Kristovom kríži. Ktorý z troch krížov patril Kristovi, to sa zo samotného nálezu nedalo jednoznačne určiť.

Jeruzalemský patriarcha Makarios sa vtedy s veľkou vierou rozhodol žiadať si na rozriešenie tejto otázky viditeľné znamenie Božie. Prikázal, aby nájdené pozostatky týchto troch krížov boli jeden po druhom priložené k telu istej ťažko chorej ženy. Po priložení tretieho kríža sa stav chorej náhle zlepšil a bola okamžite uzdravená. Na základe toho Makarios a všetci prítomní usúdili, že práve tento kríž je tou vzácnou pamiatkou, na ktorej Kristus priniesol svoju vykupiteľskú obeť. Zaiste, že nadšení veriaci chceli vzdať úctu tejto cennej relikvii, vidieť ju, dotknúť sa jej. Preto patriarcha Makarios sa aj s krížom odobral na Golgotu, kde bol kríž znovu vyzdvihnutý k verejnej úcte ľudu. Keď o deväť rokov neskôr – v roku 335 – bola 13. septembra posvätená veľkolepá Konštantínova Bazilika Vzkriesenia na mieste Kristovho hrobu, nasledujúci deň – 14. september – sa slávil sviatok Povýšenia sv. Kríža.

Tento krátky prehľad nám však môže pomôcť lepšie pochopiť zmysel sviatku sv. Kríža. Ved' hoci drevo Kristovho kríža je zaiste vzácnou pamiatkou a relikviou, pri vzdávaní úcty každému krížu, klaniame sa v prvom rade samotnému Kristovi, ktorý podľa slov sv. Pavla „uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži. Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno, aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno v nebi aj na zemi aj v podsvetí a aby každý jazyk vyznával: „Ježiš Kristus je Pán!“ na slávu Boha Otca“ (Fil 2, 8-11)

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 8. 9. – 14. 9. 2008

Pondelok	Narodenie našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny 17:00 Na úmysel
Utorok	17:00 * Margita (Michalková)
Streda	17:00 † Anna, Anna, Nikolaj (Hajdová)
Štvrtok	17:00 * Margita (Michalková)
Piatok	17:00 † Peter, Katarína, Marta, Mária
Sobota	Odpustová slávnosť v našej farnosti 16:00 Večiereň 17:00 Slávnostná sv. liturgia, sprievod okolo chrámu, agapé
Nedeľa	18. Po Päťdesiatnici, Povýšenie úctyhodného a životodarného Kríža nad celým svetom ; 1. hlas. 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 17:00 Večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 15. 9. – 21. 9. 2008

Pondelok	17:00 Na úmysel
Utorok	17:00 * Mária s rodinou (Michalková)
Streda	17:00 Na úmysel
Štvrtok	17:00 * Katarína s rodinou (Michalková)
Piatok	17:00 Na úmysel
Sobota	17:00 † o. Ján a Magdaléna (Michalková), <i>panychída</i> Večiereň
Nedeľa	19. Po Päťdesiatnici, Po Povýšení; 2. hlas. 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

OZNAMUJEME

- V **pondelok, 8. 9. 2008** slávime odporúčaný sviatok **Narodenie našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny**. Z tohto dôvodu bude v **nedeľu, 7. 9. 2008 o 17: 00 veľká večiereň** s lítiou a požehnaním chlebov a vo sviatok po liturgii bude myrovanie.
- V **sobotu, 13. 9. 2008** bude **odpuštná slávnosť** v našej farnosti. Začne sa **večierňou o 16:00 hod.** A po nej bude o **17:00 hod. slávnostná sv. liturgia**, po ktorej bude nasledovať sprievod okolo chrámu a **spoločné agapé pre všetkých veriacich** v priestoroch biskupského úradu. Vzácnou novinkou bude **ikona s pravými relikviami sv. kríža**, ktoré vладыka Peter získal z Ríma. Dôvodom tohto posunu je 5. výročie blahorečenia nášho o. biskupa Hopku, v rámci ktorého bude v **nedeľu, 14.9.2008** slávnostný program v **kostole sv. rodiny** v Petržalke.
- V **nedeľu, 14. 9. 2008** budeme sláviť náš chrámový sviatok **Povýšenie úctyhodného a životodarného Kríža nad celým svetom**. **Bohoslužobný poriadok** bude vyzeráť nasledovne: o **8.00** bude **utiereň** a o **9. 00 hod.** bude **sv. liturgia** v cirkevnoslovanskom jazyku. V tento deň je zároveň predpísaná zdržanlivosť od mäsa (hoci je nedeľa).
- Sviatosť manželstva chcú prijať:
 1. **Daniel Baláž**, narodený a bývajúcí v **Bratislave** a **Maria Lošáková** narodená v **Humennom**, bývajúca v **Bratislave**. Sobáš budú mať v našom chráme Povýšenia sv. Kríža **12. 9. 2008 o 15:30 hod.**
 2. **Manfred Seywerth**, narodený v **Eisenstadte**, bývajúcí v **St. Andrä** (Rakúsko) a **Alena Lukáčová**, narodená v **Prešove**, bývajúca v **Lipanoch**. Sobáš budú mať v našom chráme Povýšenia sv. Kríža **20. 9. 2008 o 15:00 hod.**

ĎAKUJEME

- Bohu známa rodina darovala na chrám 2 000,- SKK, ďalšia Bohu známa darovala 500 SKK,-. **Všetkým štedrým darcom vyslovujeme srdečné „Pán Boh odmeň!“**
- Ďakujeme za upratovanie chrámu a biskupského úradu: rod. **Žeňuchovej** a rod. **Krajňákovej** (30. 8. 2008) a za „veľké upratovanie“ rod. **Krajňákovej**, rod. **Krajcovicovej**, a **mládeži** (6. 9. 08).

12. 9. 2008 upratujú: rod. **Bodnárová** a rod. **Michalková**

20. 9. 2008 upratujú: rod. **Jancurová** a rod. **Karczubová**.

Srdečná vďaka za Vašu službu.

BLAHOŽELÁME

- V **sobotu, 30. 8. 2008** prijali sviatosť manželstva v našom chráme Povýšenia sv. Kríža **Mária Zdravecká** a **Juraj Molčanyi**. Novomanželom samozrejme blahoželáme a prajeme pri ich štarte do spoločného života veľa spolupráce s darom, ktorý na tento účel od Boha dostali.
- V **sobotu, 6. 9. 2008** oslávil svoje **58.** narodeniny o. biskup **vладыka Peter Rusnák**. Spoločne mu srdečne blahoželáme a vyprosujeme naozaj potrebnú Božiu milosť pri jeho náročnej úlohe na „*mnoho a šťastných rokov.*“
- Okrúhle **20. narodeniny** oslávil **25. 8. 2008 Ján Škoviera**. Mladému členovi zboru Chrysostomos a miništrantovi taktiež blahoželáme a želáme veľa otvorenosti pre Dary Sv. Ducha.

KONTAKT

V prípade akýchkoľvek otázok alebo zaujímavých podnetov nás prosím kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 0907/387 265, **e-mail:** rastislav.cizik(zavináč)gmail.com

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný (titulárny dekan)

tel.: 0903/946 717